

راه نرفته

مطهره کریمی*

دقیق یادم نمی‌آید که چندساله بودم که فکر رفتن به جبهه به سرم زده بود. حس بزرگ شدن به خود گرفتم و باد در گلو انداختم و با آن صدای نسبتاً مردانه‌ام و پشت لب‌های تازه سبزشده‌ام رو به مادرم کردم و گفتم: «مامان من عازم‌م». مادرم با تعجب پرسید: «به‌سلامتی عازم کجا؟» با حسی غرور‌آمیز و متکبرانه گفت: «به امید خدا عازم جبهه!» مادرم با همان لبخند همیشگی اش گفت: «پسرجان تو دهنت هنوز بوی شیر می‌ده، نگاه به شناسنامه‌ت کردی؟» در همان لحظه گفت: «اینکه مشکلی نیست. تو فقط اجازه بده من برم. من اجازه و بلله تو رو می‌خوام». مادرم وقتی دید انگار جدی‌جدی قصد رفتن دارم، لبخند مليح همیشگی اش را از لبانش برداشت و با قطعیت تمام گفت: «نه!» تا جواب نه را شنیدم آن حس بزرگ شدنم کور شد. انگار شور و شوق اولیه را نداشتم. بعد از چند ساعتی دلم قرار نگرفت و دوباره حرفش را پیش کشیدم. مادرم زیرچشمی نگاهم کرد و گفت: «جوابت رو چند ساعت پیش گرفتی». گفت: «جواب رو گرفتم اما دلیلش رو نگفته‌ی». مادرم گفت: «اول اینکه تو پسر اول خونواده‌ای و باید کمک‌دست پدرت باشی تا بتونه خرجی یازده نفر رو بده. دوم اینکه سینت به جبهه رفتن نمی‌خوره. آخه نیم‌وجی اسلحه اندازه قدر تو هست؟! تو جون نداری خودت رو جمع کنی حالا برای من می‌خوای اسلحه به دست بگیری برى جبهه». آن موقع سکوت کردم و دیدم حرف‌های مادرم آن قدر هم غیرمنطقی نیست ولی دلم را چه کار کنم.

چند سال گذشت و به گفته مادرم کمک‌دست پدرم بودم. زمان رفتن به سربازی ام رسید. ساک سربازی ام را جمع کردم و به سربازی رفتم. زمستان بود و شب سردی بود. آن قدر سرد که هرچه لباس گرم هم می‌پوشیدیم، فایده‌ای نداشت. آن شب فرمانده همه بچه‌های پادگان را جمع کرد و اسم همه را تک‌به‌تک پرسید و روی تکه‌کاغذ‌هایی نوشت. همه بچه‌ها به هم نگاه می‌کردیم. یعنی چه شده است! فرمانده چه نقشه‌ای در سر دارد. صدای پیچ‌پیچ بچه‌ها بلند شد و فرمانده با جدیت تمام گفت: «ساکت! خوب گوش کنید! امشب باید یکی از بین شماها بالای تپه تا صبح کشیک بدهد». همه از تعجب خیره ماندیم. آخه امشب، امشب هوا یخ‌بندان هست. آن قدر سرد است که ما

نمی‌توانیم روی پاهای خود بایستیم. خلاصه نمی‌توانستیم از این موضوع به راحتی عبور کنیم. آخه دستور فرمانده بود. دیگر جای چون و چرا نبود. فرمانده دست در پاکت اسم‌ها کرد و یک برگه بیرون آورد. همه در دل‌هایشان خدا خدا می‌کردند که اسم آن‌ها باشد. فرمانده برگه را باز کرد و با صدای بلند اسم من را خواند. همه نفس‌های حبس شده داخل سینه‌هایشان را بیرون دادند و خوشحال شدند. من به لباس‌های گرم لباس‌های دیگری را اضافه کردم و بند پوتین‌هایم را محکم بستم و به محل مورد نظر رفتم. سوز سرما آن قدر زیاد بود که پاهایم خشک شده و دیگر حسی در درونشان متوجه نمی‌شدم. در همان سرمای جان‌سوز، ناگهان به یاد رزمنده‌ها افتادم؛ همان‌هایی که جانشان را فدای میهن خود کردند؛ همان‌هایی که در سرما و گرما با دشمن مقابله کردند؛ همان‌هایی که در کوه‌ها با وجود سرمای استخوان سوز ایستادند تا نگذارند دشمن حتی یک وجب از خاک میهمنمان را بگیرد. آن شب تا صبح به فکر رزمنده‌ها بودم و پیش خود گفتم اینکه اسم تو از بین این‌همه اسم درآمد و تو انتخاب شدی، برای این بود که برای یک شب طعم آرزویی را که در سر داشتی، بچشی و بفهمی رزمندگی و مقاومت در برابر دشمن به راحتی نیست. همان شب فهمیدم ما آسایش و آرامشمان را چقدر مديون رزمندگان و شهدتا هستیم. آن شب برای من یک خاطره شد؛ خاطره‌ای که بعد از این‌همه سال هنوز از ذهنم پاک نشده است.